

Indonesië – Stilte en Kracht

by Elmar Bouma – Dag van Export, Hasselt, België, 9 juni 2009

INDONESIAN-NETHERLANDS ASSOCIATION

INDONESIAN-BENELUX
CHAMBER OF COMMERCE

Politiek rustig Hervormingen gaan door

Indonesische economie tot nu toe relatief goed bestand tegen wereldwijde crisis

Gedreven door binnenlandse economie

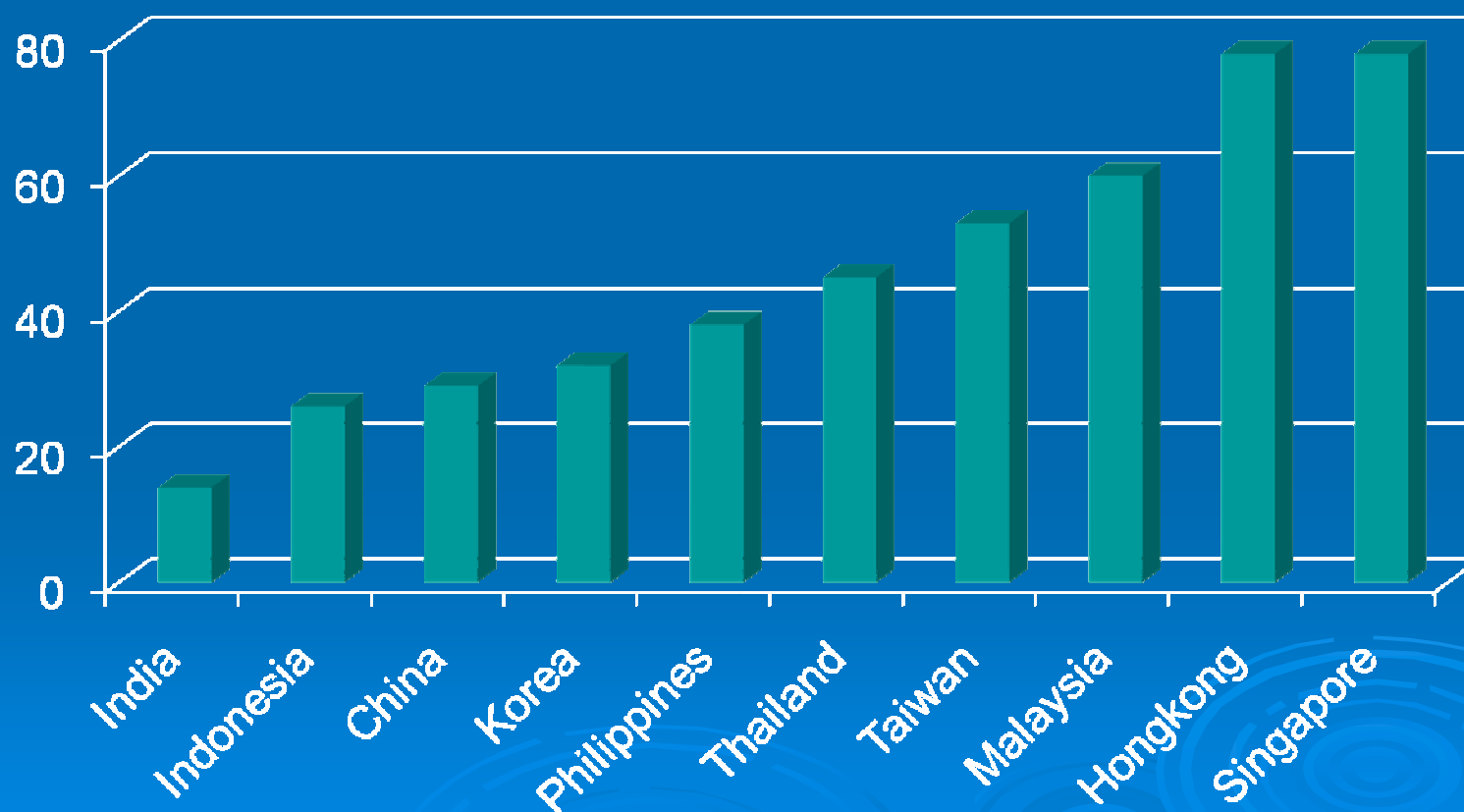
Sterke daling industriële export, maar beperkt werkgelegenheidsverlies

Conservatieve maar gezonde bankensector

Chart 2 : Indonesië minder afhankelijk van export dan andere landen

■ Export value added (% GDP)

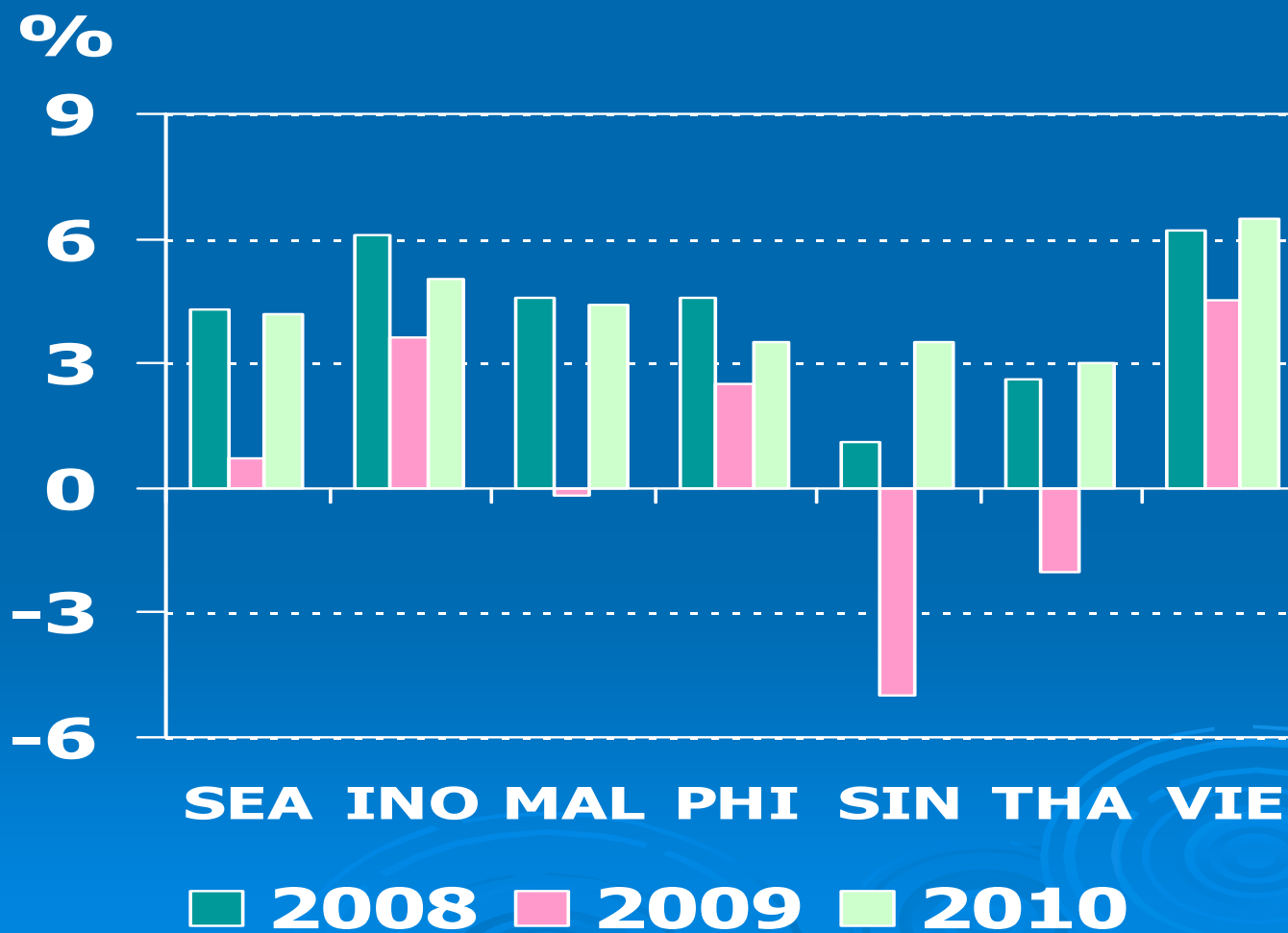

Source : CEIC < BAS-ML calculations.

Economische groei

GDP Growth

Gezonde overheidsfinanciën

Lage staatsschuld (32% BBP)

Overheid wil economie impuls geven : US\$ 7 mld
investerings in belastingverlaging en
investerings in infrastructuur

Overheidsbudget van balans naar tekort van 2.5%
BBP

Problematische besluitvorming en uitvoering
infrastructuur-investeringen

Groei economie

jaarlijkse groei in %	2008	2009F	2010F
Private consumptie	5.3	4.0	4.2
Overheidsbestedingen	10.4	12.5	8.0
Investeringsen	11.7	3.5	6.5
Export	9.5	-3.0	6.0
Import	10.0	-4.0	8.0

Groei economie

Ontwikkelingen in wetgeving

Investeringswet(2007), Wet op de Besloten Vennootschappen (PTs) (2007), nieuwe Belastingwet (2008)

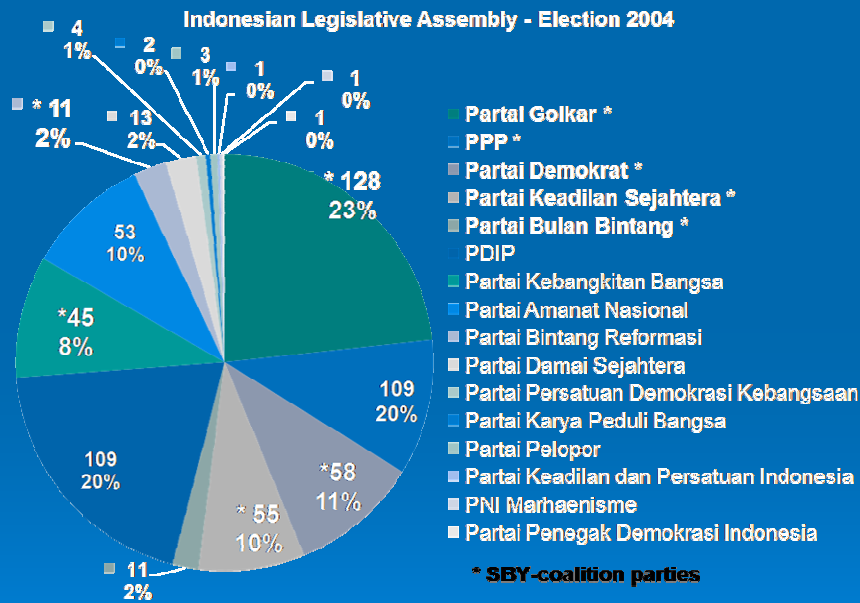
Nieuwe wet op Speciale Economische Zones

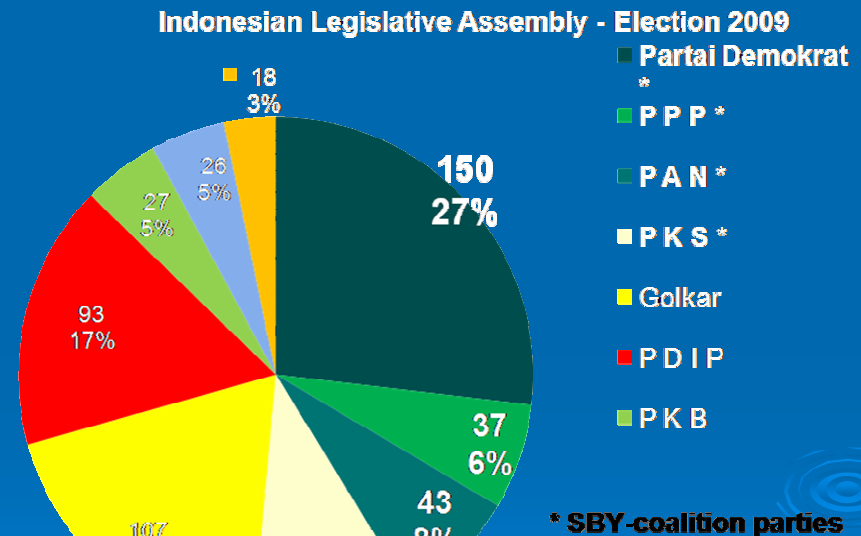
Verkiezingsjaar (1)

Uitslag parlementaire verkiezingen

Samenstelling 2004-2009

Nieuwe samenstelling

Verkiezingsjaar (2)

8 juli: eerste ronde presidentsverkiezingen

8 september : tweede ronde
presidentsverkiezingen

20 oktober inauguratie nieuwe regering

Presidentskandidaten

1. Susilo Bambang Yudhoyono – Boediono

* anticorruptie, macro-economische stabiliteit

2. Megawati Sukarnoputri – Prabowo

* de 'kleine' mensen

3. Jusuf Kalla – Wiranto

* economisch nationalisme

Ervaringen ondernemers zijn positief

- Zeer hoge groeicijfers consumptiegoederen. Vele markten nog in vroeg stadium van ontwikkeling
 - Betere overheidsdienstverlening
- maar,
- Ervaringen met douane en rechtspraak nog zeer wisselend
 - Moeizamere importprocedures

Kansen voor Nederland en België

- ❑ Energie : olie en gas, nieuwe energiebronnen (aard, bio-massa, afval, hydro, wind)
- ❑ Water
- ❑ Havens
- ❑ Internet, mobiele communicatie
- ❑ Moderne consumentenproducten
- ❑ Sourcing

Succesfactoren

- Commitment
- Goede informatie-verzameling
- Systematische ontwikkeling netwerk persoonlijk contacten
- Rekbaarheid in tijd
- Concurrerende prijzen
- Er voortdurend bovenop zitten

Vertegenwoordigings- en vestigingsmogelijkheden

- Agent
- Representative Office
- PT
- PT PMA

Procedure voor oprichten PT PMA

- 1) Check Negative List
- 2) Aanvraag bij BKPM
- 3) Opstellen Deed of Establishment en Articles of Association (Statuten) bij Notaris
- 4) Verkrijgen Domicile Letter
- 5) Verkrijgen Tax Registration Number ("NPWP")
- 6) Goedkeuring Ministerie van Justitie
- 7) Inschrijving bij Ministerie van Handel

Oprichtingsduur circa 2 maanden

Belangrijke bepalingen PT PMA

- Minimum gestort kapitaal: USD 250.000,-
- Divestment Policy: Bedrijven die 100% in buitenlandse handen zijn moeten na 15 jaar een onbepaald percentage verkopen aan Indonesische personen
- Investeringsvergunning is geldig voor 30 jaar. Kan worden verlengd.

INA Dienstverlening

- ❑ Informatie over wetgeving en bedrijven
- ❑ Marktonderzoek
- ❑ Bedrijfsoprichtingen en vergunningen
- ❑ Bedrijfsadministratie en belastingen

INA Activiteiten en Programma's

- ❑ Vestiging HortiChain Center : koppeling producenten en kopers van tuinbouwproducten, kwaliteitscontrole
- ❑ Water en Energie
- ❑ Regionaal Investeringsklimaat
- ❑ Vakopleiding Voedingsmiddelenindustrie
- ❑ Duurzaamheid en MVO

Vestiging HortiChain Center

Actief bijeen brengen van producenten en kopers (exporteurs, detailhandelsketens) van groenten, fruit, kruiden, specerijen. Vestiging van database van producenten en kopers. Kwaliteitsbewaking.

Uitvoeren van kwaliteitsbewaking voor kopers

Ten behoeve van financiers toezicht houden op financieel management

Zoeken van oplossingen voor problemen

Met ondersteuning van de Indonesië-Faciliteit van de EVD

Water en Energie

Bevorderen van integrale oplossingen in de watersector (drinkwater, sanitatie, overstromingen)

Holland Pavillion op de Indowater-beurs 17-19 juni

Bevorderen van nieuwe energiebronnen :
biobrandstoffen, zon, wind. Ook veel
ontwikkelingen in olie en gas.

Wind-energieworkshop 18, 19 juni (Jakarta) en 22
en 23 juni (Kupang, Timor)

Regionaal Investeringsklimaat

Samenwerking met provincies Banten, Nanggroe Aceh Darussalam, West Papua en steden Balikpapan, Ambon, Makassar en Tomohon.
Advies over lokaal investeringsklimaat. verbetering regelgeving en procedures

Bezoeken :

- 22 en 23 juni : Ambon, met speciale aandacht voor sector visserij en aquacultuur
- 28 en 29 oktober: Den Haag, bezoek Indonesische regio's aan Nederland

Vakopleiding Voedingsmiddelenindustrie

Inventarisatie aansluitingsproblemen
beroepsonderwijs – bedrijfsleven in Indonesië

Ontbreken vakopleiding
Voedingsmiddelenindustrie

Initiatief bedrijfsleven en een aantal Nederlandse
opleidingsinstellingen om in samenwerking met
Indonesische opleidingsinstelling een opleiding
Voedingdsmiddelentechniek (middelbaar
beroepsopleidingsniveau) te vestigen

Duurzaamheid en MVO

(Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen)

Introductie GRI-Duurzaamheidsrapportage in Indonesië (www.ncsr-id.org)

Duurzaamheid in olie en gas, textiel, voedingsmiddelen

Leerstoel MVO bij Universitas Indonesia

I N A

Menara Jamsostek Building Tower A, 20th floor
Jl. Jend. Gatot Subroto No. 38
Jakarta 12950

Phone: +62-21 5290 2177

Fax : +62-21 5290 2178

Email: ina@ina.or.id

Website: www.ina.or.id